

Prima instanță: Judecătoria Buiucani mun. Chișinău (jud. O. Parfeni)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. Iu. Cimpoi, N. Simciuc, N. Craiu)

DECIZIE

20 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului

Judecătorii:

Tatiana Vieru

Valentina Clevadî

Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de către Sajin Iurie împotriva încheierii din 28 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău,

adoptată în pricina civilă la cererea de chemare judecată înaintată de Sajin Iurie și Sajin Svetlana împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Țărnă Victoria cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și încasarea prejudiciului moral,

c o n s t a t ă :

La data de 03.10.2014 Sajin Iurie și Sajin Svetlana au depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Țărnă Victoria cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și încasarea prejudiciului moral în mărime de 30000 lei.

Prin hotărârea din 18 februarie 2015 a judecătoriei Buiucani mun. Chișinău, acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia din 04 iunie 2015 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul depus de către avocatul Bodrug Alexandru, în interesele lui Sajin Iurie și Sajin Svetlana; s-a casat hotărârea din 18 februarie 2015 a judecătoriei Buiucani mun. Chișinău și s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a admis parțial cererea de chemare în judecată a lui Sajin Iurie și Sajin Svetlana; s-a constatat încălcarea dreptului lui Sajin Iurie și Sajin Svetlana la executarea în termen rezonabil a hotărârii din 10 decembrie 2008 a judecătoriei Orhei privind apărarea drepturilor și s-a încasat de la bugetul de stat, gestionat de Ministerul Finanțelor, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul lui Sajin Iurie și Sajin Svetlana suma de 3000 lei pentru compensarea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei Orhei din 10 decembrie 2008 privind apărarea drepturilor. În rest, acțiunea a fost respinsă.

Prin încheierea din 02 decembrie 2015 a Curții Supreme de Justiție s-au considerat inadmisibile recursurile declarate de Ministerul Justiției și de avocatul Bodrug Alexandru, în interesele lui Sajin Iurie și Sajin Svetlana.

Prin încheierea din 28 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea avocatului Bodrug Alexandru, în interesele lui Sajin Iurie și Sajin Svetlana, privind emiterea unei decizii suplimentare privind încasarea din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul lui Sajin Iurie și Sajin Svetlana a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 2000 lei.

La data de 06 iunie 2016 Sajin Iurie a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

În motivarea recursului s-a invocat că, încheierea contestată este ilegală, neîntemeiată și necesară de a fi casată.

Menționează că, atât în ședința de judecată a instanței de fond, cât și a celei de apel a solicitat încasarea cheltuielilor de asistență juridică și a prezentat probe cu referire la aceste cheltuieli, însă instanțele de judecată nu s-au expus asupra repartizării cheltuielilor de judecată.

Declară că, mențiunea instanței de apel, expusă în încheierea din 28.04.2016, precum că nici în instanța de fond, nici în cea de apel, recurentul nu ar fi solicitat încasarea cheltuielilor de asistență juridică, nu corespunde realității, deoarece la materialele cauzei a fost anexat bonul de plată care confirmă că a achitat avocatului Bodrug Alexandru onorariul în mărime de 2000 lei, această sumă fiind reală, necesară și rezonabilă.

Precizează că, art. 250 alin. (1) lit. c) CPC prevede expres emiterea unei hotărâri suplimentare în cazul când instanța a omis să se expună asupra repartizării cheltuielilor de judecată. Omiterea instanței de a se expune asupra acestei cerințe, cu refuzul ulterior de a emite o decizie suplimentară, îi lezează dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 alin. (1) și art. 13 al Convenției Europene, or instanța de apel a omis să se expună asupra unei cerințe formulate și înaintate în modul corespunzător.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Curtea de Apel Chișinău a adoptat încheierea la data de 28 aprilie 2016, iar recursul a fost declarat la data de 06 iunie 2016.

Materialele pricinii atestă că încheierea contestată a fost expediată în adresa părților la data de 10 mai 2016 și recepționată de către recurent la data de 23.05.2016, drept dovadă servind plicul poștal anexat (f.d. 109, vol. II).

Astfel, instanța de recurs consideră că recursul declarat de către Sajin Iurie la data de 06 iunie 2016, este în termen.

Examinând temeiurile recursului, în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Sajin Iurie întemeiat și pasibil de fi admis din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema în fond.

La caz se constată că prin decizia din 04 iunie 2015 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul depus de către avocatul Bodrug Alexandru, în interesele lui Sajin Iurie și Sajin Svetlana; s-a casat hotărârea din 18 februarie 2015 a judecătoriei Buiucani mun. Chișinău și s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a admis parțial cererea de chemare în judecată a lui Sajin Iurie și Sajin Svetlana; s-a constatat încălcarea dreptului lui Sajin

Iurie și Sajin Svetlana la executarea în termen rezonabil a hotărârii din 10 decembrie 2008 a judecătorei Orhei privind apărarea drepturilor și s-a încasat de la bugetul de stat, gestionat de Ministerul Finanțelor, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul lui Sajin Iurie și Sajin Svetlana suma de 3000 lei pentru compensarea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătorei Orhei din 10 decembrie 2008 privind apărarea drepturilor. În rest, acțiunea a fost respinsă

Din materialele dosarului rezultă și faptul că după pronunțarea deciziei menționate, avocatul Bodrug Alexandru, în interesele lui Sajin Iurie și Sajin Svetlana, a depus instanței de apel o cerere, prin care a solicitat emiterea unei hotărâri suplimentare cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 2000 lei.

Instanța de recurs reține drept neîntemeiată soluția instanței de apel cu privire la respingerea cererii avocatului Bodrug Alexandru, în interesele lui Sajin Iurie și Sajin Svetlana, prin care s-a solicitat emiterea unei hotărâri suplimentare privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică, rezultând din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 250 alin.(1) Codul de procedură civilă, instanța care a pronunțat hotărârea poate, din oficiu sau la cererea participanților la proces, să emită o hotărâre suplimentară dacă: nu s-a pronunțat asupra unei pretenții în a cărei privință participanții la proces au prezentat probe și au dat explicații; rezolvând problema dreptului în litigiu, nu a indicat suma adjudecată, bunurile ce urmează a fi remise sau acțiunile pe care pârâul trebuie să le îndeplinească; nu a rezolvat problema repartizării între părți a cheltuielilor de judecată ori a omis să se pronunțe asupra cererilor martorilor, experților, specialiștilor, interpreților sau reprezentanților cu privire la cheltuielile de judecată a căror compensare li se cuvine.

Conform art. 82 CPC, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a pricinii.

Conform art. 90 lit. i) CPC, cheltuielile de asistență juridică se atribuie la cheltuieli de judecare a pricinii.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâului –proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Conform art. 96 alin. (1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

Conform art. 96 alin. (1¹) CPC, cheltuielile menționate la alin. (1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Astfel, conform normelor de drept procesual civile, cât și a jurisprudenței constante degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, o despăgubire a cheltuielilor de judecată pentru asistență juridică poate fi acordată doar în cazul când acestea sunt necesare, reale și rezonabile.

Materialele dosarului atestă că în prezenta cauză Sajin Iurie pe parcursul examinării pricinii în instanțele de judecată a fost reprezentat de către avocatul Bodrug Alexandru în baza mandatului din 01 octombrie 2014. (f.d. 17, vol. I)

De asemenea, actele cauzei atestă că odată cu solicitarea compensării cheltuielilor pentru asistență juridică acordată la examinarea cauzei în instanțele de judecată, avocatul Bodrug Alexandru, a anexat ca dovadă ordinul de plată în sumă de 2000 lei (f.d. 108, vol. I).

Prin urmare, ținând cont de esența juridică a prezentei spețe, munca efectiv depusă de către avocat, precum și de faptul că Sajin Iurie a avut câștig de cauză în speța dată, instanța de recurs consideră că suma de 2000 lei, reprezintă o compensație rezonabilă și echitabilă pentru cheltuielile de asistență juridică suportate de către Sajin Iurie la judecarea cauzei în instanțele de judecată.

În susținerea acestei opinii, instanța de recurs relevă jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care, fiind confruntată cu soluționarea cauzelor Boicenco vs. Moldova și SRL „Oferta Plus” vs. Moldova, a rambursat societăților reclamante cheltuielile pentru asistența juridică, notînd caracterul real, necesar și rezonabil al sumelor solicitate prin raportare la complexitatea cauzei și aportul considerabil al avocaților.

La caz, nu poate fi reținută ca întemeiată concluzia instanței de apel precum că Sajin Iurie nu a probat cerința privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică, deoarece la materialele dosarului este anexat bonul de plată care confirmă achitarea onorariului în sumă de 2000 lei avocatului Bodrug Alexandru pentru a reprezenta interesele reclamantilor în instanțele de judecată. (f.d. 108, vol. I).

De asemenea, este neîntemeiată și poziția instanței de apel privind respingerea cererii cu privire la emiterea unei decizii suplimentare privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică, din motiv că nici reclamantii și nici avocatul care a fost prezent la susținerile verbale atât în prima instanță, cât și în instanța de apel nu au solicitat încasarea cheltuielilor pentru asistență juridică.

La capitolul dat, este de menționat că, conform procesului verbal al ședinței de judecată din 26 ianuarie 2015, instanța de fond a cercetat bonul de plată privind acordarea asistenței juridice reclamantului Sajin Iurie. (f.d. 188, vol. I)

Mai mult ca atât, în decizia din 04 iunie 2015, instanța de apel a indicat expres că reclamantul a solicitat inclusiv și încasarea cheltuielilor de judecată.

În atare circumstanțe, Colegiul ajunge la concluzia că recursul este întemeiat și necesită să fie admis cu casarea încheierii contestate și emiterea a unei noi decizii prin care va încasa din bugetul de stat, prin intermediul Ministerul Justiției al RM, în beneficiul lui Sajin Iurie cheltuielile de asistență juridică în sumă de 2000 lei.

În conformitate cu art. 427 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Sajin Iurie.

Se casează încheierea din 28 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare judecată înaintată de Sajin Iurie și Sajin Svetlana împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Țărnă

Victoria cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și încasarea prejudiciului moral.

Se pronunță o nouă decizie prin care se încasează din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul lui Sajin Iurie și Sajin Svetlana suma de 2000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului

Tatiana Vieru

Judecătorii:

Valentina Clevadi

Oleg Sternioală